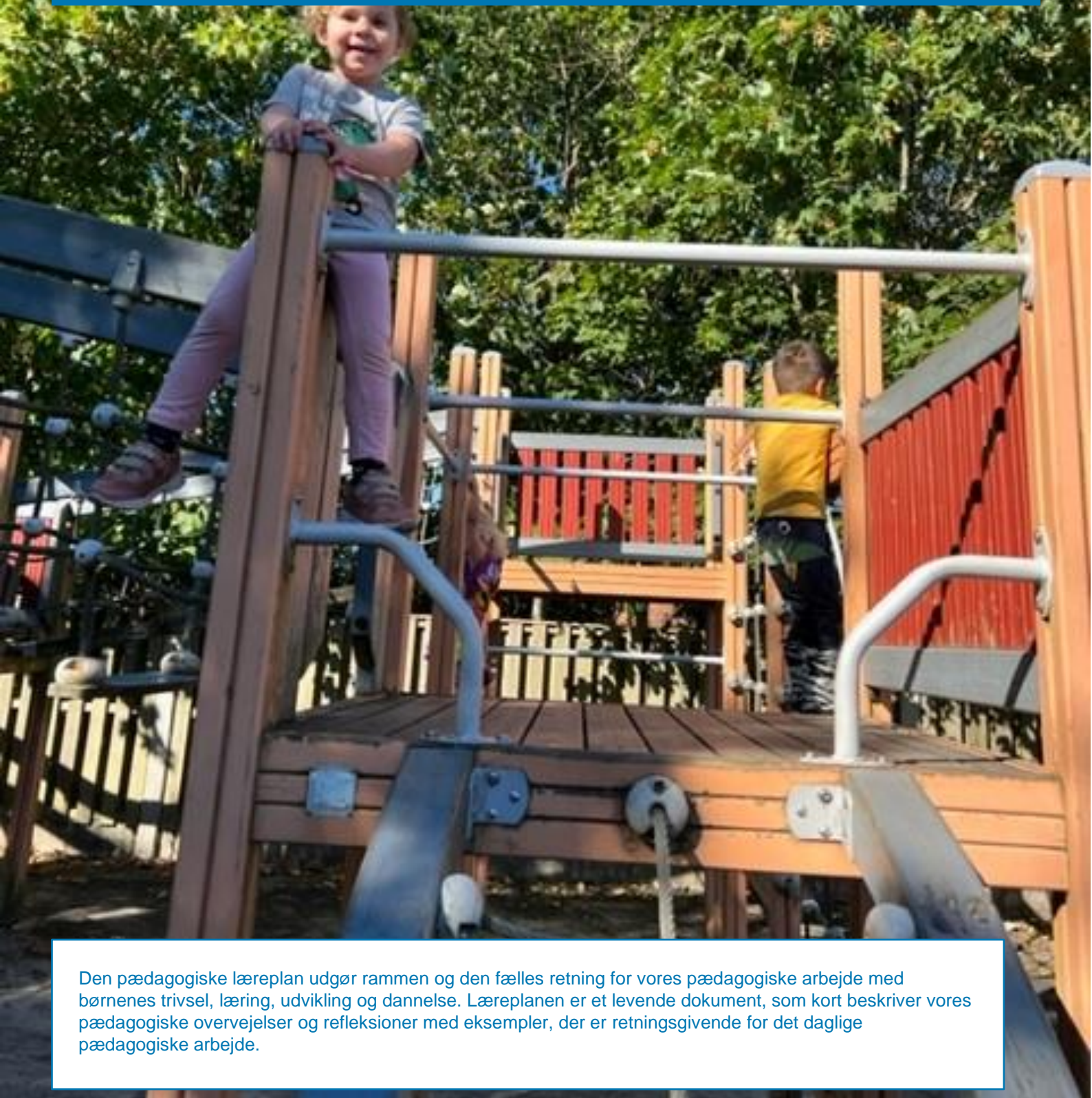

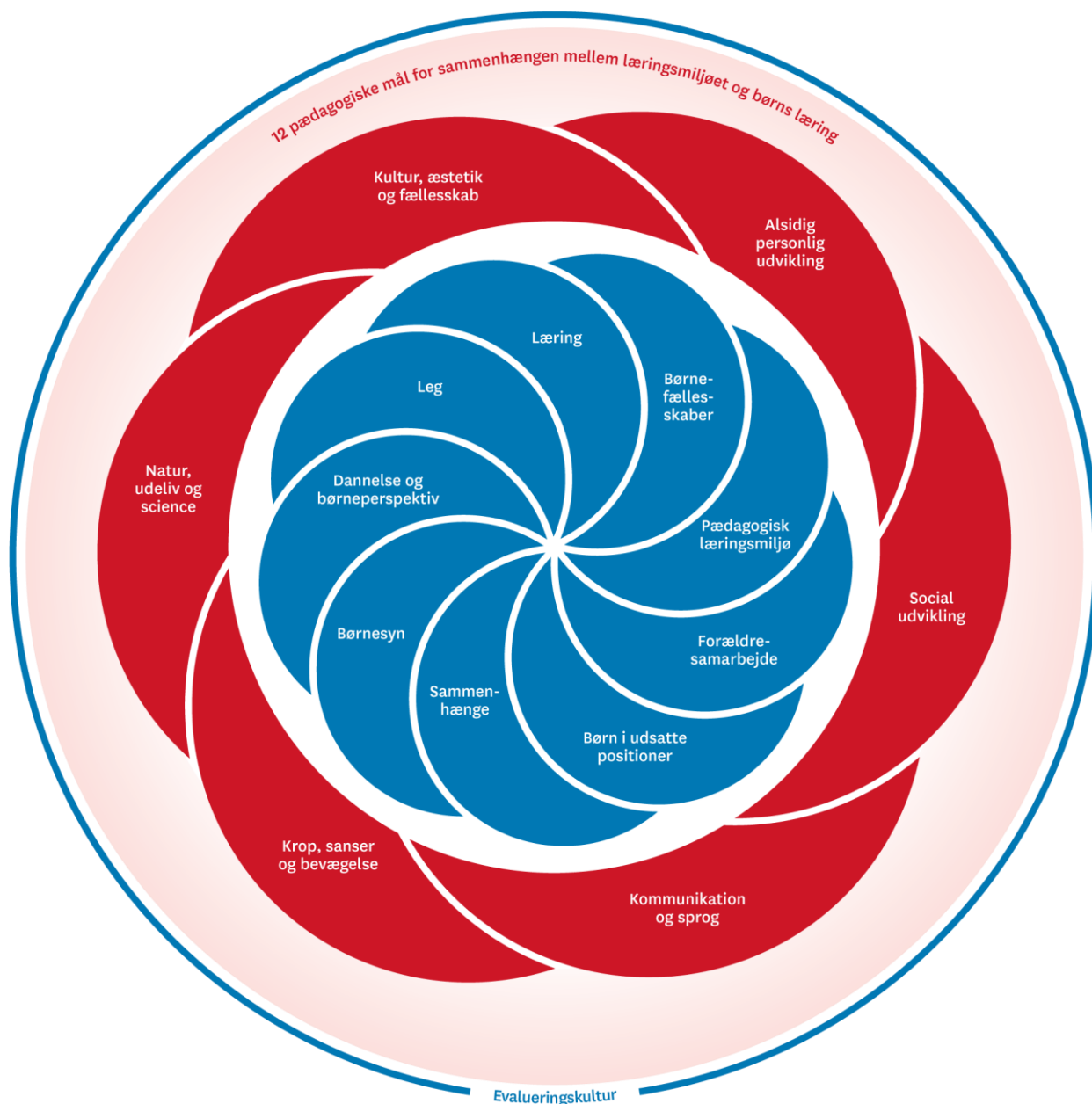
Pædagogisk læreplan for Børnegården Katholt 2020

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Hvem er vi?

Børnegården Katholt er en privat aldersintegreret institution med børnehave og fritidshjem. Vi er normeret til i alt 175 børn fordelt på børnehave og fritidshjem.

1. august 2012 blev Fritidshjemmet en privatejet institution og Katholt Børnehave blev privatiseret pr. 1. januar 2014. I dag fungerer vi som en privat institution i ét hus med fælles bestyrelse.

Vi bor i et naturskønt område, tæt på å, sø, lille skov og alligevel tæt på byen. Vi har en skøn stor legeplads og har dermed de bedste betingelser for et aktivt udeliv. Inde arealet er indrettet med flere små rum til fordybelse, samtidig med, at vi har flere større rum til fælles aktiviteter.

Vi er via DGI certificeret som en Idræt, leg og bevægelsesinstitution og har øget fokus på, at begejstrede børn bøvler bedst, hvilket vores indretning blandt andet afspejler.

I børnehaven er vi inddelt i 3 aldersintegrerede grupper. Førskolebørnene samles det sidste år inden skolestart to formiddage ugentligt. Her målrettes aktiviteter specielt omkring de sociale fællesskaber, samt om at få en god overgang til skolen, hvor vi har et godt samarbejde med skoler og institutioner i byen.

Vi vægter høj faglighed, og vores pædagogiske retning tager afsæt i det fælles pædagogiske grundlag i Den styrkede pædagogiske læreplan og i kommunens fælles Børne- og Ungesyn. Den styrkede pædagogiske læreplan er vores arbejdsredskab og danner et fælles pædagogisk grundlag for vores daglige praksis.

Vi ønsker at være et rummeligt hus, hvor hjertevarme, humor og latter udstråler en god atmosfære, hvor målet er, at alle må føle sig trygge og velkomne.

I vores hus skal alle børn, forældre og ansatte føle sig anerkendt og værdsat af de voksne og børn de møder i institutionen. Forskelligheden ser vi som en styrke, hvor alle, både børn, forældre og voksne kan byde ind med noget værdifuldt til fællesskabet. Vi bestræber os på, at alle børn skal opleve sig som en del af fællesskabet, hvor de anerkendes for deres initiativer, ideer og perspektiver, og hvor læring foregår i inkluderende miljøer. Vi arbejder målrettet mod, at alle børn føler sig værdifulde og har noget at byde ind med til fællesskabet, herved udvikler de deres personlige og sociale kompetencer.

Forældresamarbejdet vægtes højt, i samspillet med forældrene finder vi børnenes styrker og svagheder, og kan arbejde dynamisk med at skabe mulighed for udvikling, læring, dannelse og trivsel hos børnene.

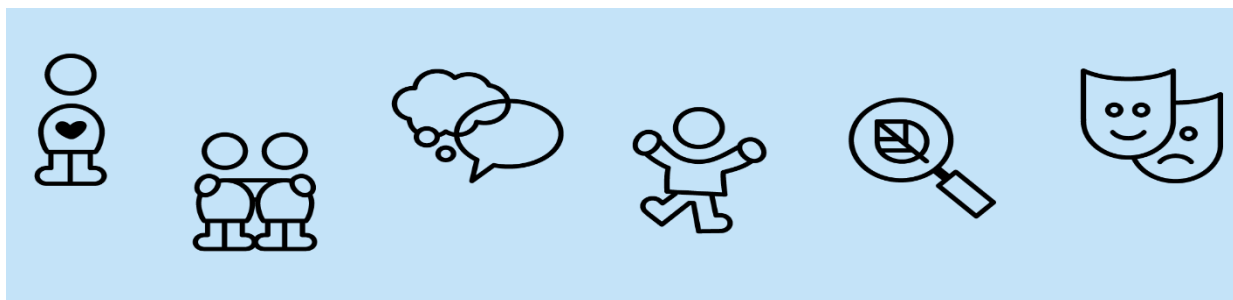
Pædagogisk grundlag

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.

De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Børnesyn:

I dagtilbudsloven står der: ”Det at være barn har værdi i sig selv”.

Vores børnesyn har en betydning for hvordan vi møder børnene. Børnenes stemme er vigtig. Vi er med til at skabe læringsmiljøer, og medinddrager børnenes perspektiver, og hvor den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, som værner om børnenes initiativ, fantasi og virkelyst. Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. Vi arbejder anerkendende, hvor vi støtter og guider børnene og fortæller hvad vi gerne vil have de skal, fremfor at fokusere på det uønskede. Vi gør det respektfuldt, og med en anerkendende tone. Vi drager omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnene opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at de har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra os voksne.

Børnene skal ses som aktive med skabere af deres egen læring og udvikling i rammer, vi er ansvarlige for. Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde, når vi taler om både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer. Derfor er det vigtigt, at børnene føler sig set og forstået, og at de oplever, at de har en demokratisk stemme. Legen og legende, nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de processer, som børnene indgår i, og som vi har ansvaret for at rammesæt

Dannelse og børneperspektiv:

I dagtilbudsloven står der: Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.

Dannelse, ligestilling og demokrati medtænker vi i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Vi skal invitere børnene til at være aktivt deltagende, så børnene selv er med til at skabe deres læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Vi skal fremme børns dannelse, hvor begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor børnene som aktive deltagere forankrer værdier og viden i deres egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske. Dannelse refererer både til det pædagogiske formål, til pædagogisk indhold og form. Dannelse, ligestilling og demokrati medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det dannende indhold skal være meningsfuldt, udfordre børnene og være afsat for børnenes måder at begribe og handle på i en digitaliseret og global verden. Vores opgave er at invitere børnene til at være aktivt deltagende, så de selv er med til at skabe egen læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som vi er ansvarlige for at skabe. Vi skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og

pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Leg

I dagtilbudsloven står der: Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

I Børnegården Katholt både anerkendes og respekteres børnenes spontane og selvorganiserede leg og vi giver børnene betydelig plads i hverdagen til leg. Vi har samtidig et ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Vi kan fx løbende vurdere, om det er nødvendigt at rammesætte legen, så alle børnene trives i legen, prøver nye roller og sociale kombinationer og måske derved få en positiv oplevelse af at være med. Rammesatte legeaktiviteter kan fx tage udgangspunkt i, at børnene og vi voksne sammen reflekterer over, hvordan legen kan udformes og udvikles. Pædagogiske legeaktiviteter åbner også mulighed for at inddrage de børn, der eventuelt står uden for legen. Vi er bevidste om, hvornår vi er deltagende og hvornår vi er iagttagende. Vi følger børnenes spor og er nysgerrige sammen med dem.

Der sker meget i børnenes leg, hvor der opstår lærerige konflikter, hvor de både øver demokrati og hvor der forhandles. Her bearbejder de indtryk og følelser og oplever selvbestemmelse og medindflydelse. Vi har en særlig forpligtelse til at sørge for, at alle børn har deltagelsesmuligheder i lege og aktiviteter. Det kan vi bl.a. gøre ved at, guide, fortælle den gode sociale historie, være aktiv deltagende og være bevidste om vores rolle ift. at gå foran, ved siden af og bagved for at understøtte til en succesfuld oplevelse for børnene.

Når børn ofte slår er der flere metoder til succes:

1. Forsøg at forstå barnets perspektiv, så det også for barnet er synligt, hvad barnet i virkeligheden allerhelst vil, nemlig at være med i legen.
2. Forsikre barnet om, at det vil jeg gerne hjælpe dig med.
3. Sammen med barnet tegne/skrive en social historie, hvorefter barnet selv viser denne historie til andre voksne og forældre.
4. Hjælpe barnet ind i legen.
5. Give barnet masser af positiv respons hver gang det lykkedes med at anvende de nye anvisninger.
6. Dagligt at finde tid til at fylde barnet op med dagens gode fortællinger.
7. Give mindst mulig tale og opmærksomhed på det der ikke lykkes.
8. Lad barnet høre at forældrene dagligt får fortalt en god fortælling fra en leg.
9. Efter nogen tid at tale med barnet om: ”Kan du huske dengang, hvor vi to lavede denne historie? Se lige I dag kan du”

Læring:

I dagtilbudsloven står der: Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

I Børnegården Katholt skal børnene lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx forskellige materialer og gøre

opdagelser. Børnene lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. De lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de fx kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i i fællesskab med andre børn og voksne. Børnenes læring fremmes af at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs. Det betyder, at det vi skal skabe et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø, der fremmer sådanne eksperimenterende kompetencer samt lyst til at lære og opleve mere – også efter børnehavetiden. Læring i Børnegården Katholt er meget mere end fx tilegnelse af kulturelle værdier, kundskaber, færdigheder og handlemønstre. Læring i Børnegården Katholt sker i en vekslen mellem blandt andet børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som fx frokosten. Vi skaber et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Børnehaven er kun én blandt flere arenaer for børnenes læring og udvikling, hvor hjemmet er den mest centrale og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnene skal derfor have mulighed for i børnehaven at behandle og eksperimenterer med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer. Derudover er det vigtigt, at børnene får mulighed for at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, nærmiljø, kultur og samfund, ligesom der skal være fokus på at fremme både nonkognitive og kognitive kompetencer. Vi skal bruge børnenes legeindhold som pejlemærker for, hvad der optager dem, hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter sammen. Det kan fx ske, at børnene savner fælles erfaringsgrundlag at lege ud fra. Eller at børnene fx leger de samme lege hele tiden, uden at der sker en udvikling, eller at de ikke lykkes med at skabe fordybende fantasilege, men kun gør ansatser til fælles leg. Eller at et barns manglende verbale sprog er en barriere for at udtrykke følelser eller behov. I forhold til at understøtte et fælles erfaringsgrundlag kan vi støtte børnene i deres adgang til en stadig større erfaringsverden og mere direkte, ved at vi indimellem deltager i børnenes lege. Dermed inspirerer vi børnene til at tage legen andre steder hen. Samtidig må det vi systematisk have fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i legene og aktiviteterne eller altid har den samme rolle i lege og aktiviteter. Det er os der har ansvaret for, at børnene får mangfoldige og rige erfaringer med lege og andre aktiviteter.

Når vi i børnehaven målrettet arbejder med børnenes læring inden for fx bæredygtighed, digitalisering, naturfænomener, kultur eller lignende, skal den pædagogiske tilgang være baseret på en legende og eksperimenterende tilgang, for at læringens indhold og form giver mening for børnene.

Børnefællesskaber

I dagtilbudsloven står der: Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for.

I Børnegården Katholt indgår børnene i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne. De konkrete børn og de voksne, der er til stede i børnehaven, er fælles om at skabe det sociale rum, hvorigennem de enkelte børn lærer og udvikler sig. Sammen med de voksne har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i børnehaven. Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og voksne. I hverdagen skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er de voksnes opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i børnehaven.

Forældrene har et medansvar, som betyder, at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger. I vores pædagogiske arbejde med den pædagogiske læreplan arbejdes der med sammenhænge mellem børnenes perspektiver, mulighederne og begrænsningerne i det sociale rum og de pædagogiske målsætninger. Børnehavens børnefællesskaber skal også skabe rum for, at børnene kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges.

Pædagogisk læringsmiljø

Sådan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø dagligt, så det tager hensyn til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Læringsmiljøet har sit afsæt i vores daglige struktur og pædagogiske rutiner som udgør forskellige funktioner og daglige gøremål som for eksempel, borddækning, oprydning, garderoben, toiletbesøg m.m. Det er bindeleddet i vores pædagogiske arbejde, det giver børnene forudsigelighed og genkendelighed og børnene opnår herved selvhjulpethed, handleevne og deltagelse i fællesskabet.

Derudover har vi læringsmiljøer omkring de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, hvor det er personalets opgave at skabe et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø. Her tager vi udgangspunkt i vores årsplan med blandt andet faste traditioner, ture ud af huset, projekter hvor processen vægtes højest frem for produktet. Også her tages højde for alle børns deltagelsesmuligheder. Men den frie leg vægtes højt.

Overordnet set arbejder vi med at være gode rollemodeller og være bevidste om at differentiere mellem det at gå foran, ved siden af eller bagved børnene i alle situationer. Vi tager udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklings zone.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

I Børnegården Katholt vægter vi det gode forældresamarbejde meget højt. Forældrene er dem der kender deres barn allerbedst og er derfor de vigtigste samarbejdspartnere for os.

Vi bestræber os så vidt muligt på at have en daglig dialog med forældrene omkring deres barns trivsel og udvikling. Dialogen er vigtig, da det omhandler her og nu, ligesom den er vigtig i etableringen af et godt og tillidsfuldt samarbejde mellem forældre og institution.

Vi afholder inden barnets opstart en opstarts samtale, hvor forældrene fortæller om deres barn, hører om institutionen, ser institutionen og hvor der laves aftale om opstarten i børnehaven. Der tilbydes en opfølgning samtale ca. 3 måneder efter opstart og en samtale i de følgende to år inden skolestart, hvor pædagogerne ud fra samtalen med forældrene laver en overlevering til skolen. Har der været involvering af andre samarbejdspartnere som psykolog, tale- hørekonsulent eller andre, vil der blive lavet en overlevering med forældre og andre samarbejdspartnere.

Alle børn bliver sprogtestet, når de er omkring 3 år, med en sprogvurdering samt TRAS som vi sammen med forældrene gennemgår ved første samtale efter opstarten.

Vi bruger ALIA, et intranet til at lægge billeder op fra hverdagens aktiviteter samt ture ud af huset og nyhedsbreve. Herud over benytter vi tavler ved stuerne hvor vi kort skriver hvad børnene har været optaget af den enkelte dag.

Vi forventer forældrene læser opslagene og at de interessere sig for, hvad der sker i institutionen, så vi kan samarbejde om, hvordan deres barn bedst muligt er i trivsel og kan indgå i det store fællesskab.

I Børnegården Katholt er der en bestyrelse med 7 forældrerepræsentanter. De er talerør og bindeleddet mellem og for Børnegården Katholt og forældrene.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Børnegården Katholt er vi opmærksomme på, at det er særligt vigtigt at børn i udsatte positioner har mulighed for at deltage i sociale fællesskaber, hvor de oplever at høre til, og hvor de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær. Vi ser på børns forskelligheder og arbejder ud fra at behandle dem forskelligt for at behandle dem retfærdigt og ligeværdigt. Det gør vi fordi børn har forskellige forudsætninger, kompetencer og evner og derfor skal mødes hvor de er.

Vi arbejder ud fra et anerkendende, ressourceorienteret og inkluderende perspektiv. Vi forsøger at se bagom børnenes handlinger og i stedet forstå deres intention. Børns handlinger er invitationer til at forstå, hvordan de har det, og hvad de ønsker, samt at tydeliggøre dette i børnegruppen. Vi bruger relations skemaer DCUM som et arbejdsredskab til at være opmærksomme på barn/voksne relationer og barn/barn relationer.

Vi arbejder med at sætte fokus på de gode fortællinger, de positive narrativer om børn. Det er med til at sætte lys på børns ressourcer i stedet for på deres udfordringer, det gør vi både overfor børnene selv og omverdenen. Vi arbejder med at skabe modnarrativer, hvis vi oplever børn, bliver eller er særligt udsat i børnegruppen, personalegruppen eller blandt forældregruppen.

”Det vi fokuserer på, får vi mere af”

Har udsatte børn ikke adgang til børnefællesskaber, så forsøger vi som voksne at skabe nye inkluderende fællesskaber, hvor de har bedre forudsætninger for deltagelse ift interesser, personlige og sociale kompetencer. Vi laver mindre grupper også på tværs i huset, da det giver de bedste betingelser for trivsel, dannelse, og udvikling hos børn, med få og nærværende børn og voksne. De gode nære relationer er vigtige.

Vi bruger piktogrammer ift. dagsrytmen f.eks. ved toiletbesøg, ved håndvask, spisning, samling og andet relevant for det enkelte barn. Vi varsler børn ved overgange, ved ca. 5min. før opbrud og overgang til nye aktiviteter eller ændringer.

Vi har et tværfagligt samarbejde med PPR, hvor vi i et samarbejde med forældrene får sparring. Det er faggrupper som bl.a. sundhedsplejerske, ergoterapeut, psykologer og tale-hørekonsulenter, pædagogiske konsulenter og sagsbehandlere.

Vi udarbejder handleplaner ift børn. På den måde får hele personalegruppen den nødvendige viden, forudsætninger og opmærksomhed på at møde børn i nærmeste udviklingszone og med anerkendelse, forståelse og guidning ift. til deres udfordringer.

I samarbejdet med forældrene afdækkes de udfordringer der måtte være omkring deres barn, og i fællesskab fastsættes og afprøves tiltagene og de fremadrettede handlemåder. Er der behov for yderligere hjælp kan der ansøges om støttetimer.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I samarbejde med forældrene er en af vores opgaver at hjælpe børnene til selvstændighed og selvhjulpenthed, der gør dem robuste til skolelivet. Det starter helt fra vuggestue/dagpleje til børnehave og til skole, hvor vi skaber sammenhænge i overgange, så der er en rød tråd hvor fokus er på gode overgange.

De kommende førskolebørn samles det sidste år før skolestart to dage ugentligt i fritidshjemmet. Vi tilrettelægger og skaber inkluderende fællesskaber, der tager udgangspunkt i det enkelte barns alder og dets nærmeste udviklingszone. Vi sætter ekstra fokus på det sociale liv med en god omgangstone, vedholdenhed og robusthed, behovsudsættelse, nysgerrighed, selvhjulpenthed og selvregulering.

Vi har særlig fokus på samarbejdet med skole og forældre omkring krav, forventninger og modenhed. Dialogen med forældrene skal tages både i hverdagen og til en samtale ca. et halvt år før skolestart, hvor der aftales hvad der skal arbejdes med i den sidste periode af børnehavelivet og her aftales hvad der skal overleveres til skolen.

Ved børn i udsatte positioner kan der laves et overleveringsmøde med implicerede samarbejdspartnere og hvor forældre deltager.

Børnehaveklasselederen kommer på besøg hos os et par gange før skolestart og børnene besøger skolen et par gange før opstart.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi er en stor integreret del af lokalsamfundet. De fleste af vores børn kommer fra nærområdet. Vi har en stor og åben legeplads, som de omkringboende kan bruge uden for vores åbningstid. Vi benytter selv de omkringliggende muligheder, med skov, sø, kælkebakke, å, legepladser og lign.

Vi går på virksomhedsbesøg i byen med førskolebørnene og forældrene bydes ind med fortællinger fra deres arbejdspladser eller forældrene tilbyder sig selv.

Vi benytter Naturvejlederne fra Bundsbæk Mølle til at introducerer børnene for den smukke og fantastiske natur der er lige uden for deres dør og som de bor lige midt i.

I samarbejde med kirken og de øvrige børnehaver i byen, arrangerer vi hvert år en julegudstjeneste, hvor førskolepigerne fra alle børnehaver går Lucia.

Vi benytter biblioteket og benytter os af arrangementer de tilbyder med teater og sang.

Vi bor lige over for skolen og benytter deres område efter endt skoledag.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Det psykiske børnemiljø:

Børn, forældre og personale skal gerne kunne fornemme at man er velkomne, at der er en positiv og god stemning når man træder ind ad døren, at atmosfæren er tryk og imødekommende.

Her skal være en dejlig summen af aktivitet. Børnene skal gerne kunne spejle sig i personalet der har en god tone og hvor samværet personalet imellem er varmt og trygt. Dette skal gerne kunne afspejle sig i børnenes omgang med hinanden og med personalet.

Vi ønsker at være i børnehøjde på en legende og inspirerende måde, hvor vi er opmærksomme og nysgerrige på børnene. Hvor vi støtter og guider har børnene behov for det.

Da vi ved at små grupper gavner læring, nærvær og udvikling, bestræber vi os på at arbejde i små grupper så alle børn sikres at komme til orde, at blive set og at blive inkluderet.

Det fysiske børnemiljø:

Vi har et hus, hvor rummene inviterer til flere forskellige aktiviteter og hvor der er plads til udfoldelse af forskellige karakterer. Rummene inviterer til hygge, leg, kreativitet og udvikling.

Flere af vores legeredskaber ude er produceret med inspiration i ”Børnenes spor”.

Det æstetiske børnemiljø:

Ud fra årstidens læreplanstema synliggøres børnenes processer og produkter i institutionen via billeder, plancher m.m. Børnenes kreationer har værdi for os og er med til at skabe et hus som er personligt og hyggeligt og som er med til at give børnene ejerskab over institutionen.

Vi ønsker et hus med en rar og tiltalende atmosfære, som er overskuelig at være en del af, ved f.eks. at rydde op og skabe hygge omkring de processer børnene er en del af.

Børneperspektivet:

Børnene inddrages i hverdagens praktiske gøremål og har medindflydelse på dagens indhold f.eks. indhold i samling (sange, lege osv.) ideer til aktiviteter, lege, maddage osv.

Børnemiljøet vurderes bl.a. via DCUMS spørgeskema, iagttagelser i dagligdagen, brug af rum og materialer, følelsesmæssige udtryk i dagligdagen.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskaber

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadig udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Den alsidige personlig udvikling sker gennem stort set alt det børnene foretager sig, gennem leg, i konflikter, i opfyldelse af de forventninger der stilles til børnene og i samværet med dem.

For at kunne udvikle sin personlighed forudsætter det, at børnene møder en anerkendende og medlevende omverden. Barnet skal udfordres og støttes i den personlige udvikling samtidig med, at barnet føler sig værdsat for den, det er. Barnet har brug for genkendelighed i hverdagen og for børn med særlige behov, er dette ofte en nødvendighed for at kunne fungere og udvikle sig.

Mål

Børnene skal:

- Anerkendes som de kærlige, nysgerrige og eksperimenterende væsner de er
- Mødes ligeværdigt og der hvor de er
- Opleve at de og deres familier bliver mødt med respekt, dialog og forståelse
- Have lov til at være børn
- Tales med og ikke til
- Have tid til fordybelse, leg, læring, udforske og gå på opdagelse på egen hånd
- Have voksne de kan spejle sig i – gode rollemodeller

Metode

De voksne skal:

- Anerkende børnene for dem de er, med deres forskellige evner og udviklingspotentiale
 - Møde børnene i øjenhøjde og forstørre det de bidrager med
 - Skabe trygge rammer i hverdagen, så børnene kan koncentrere sig om at være børn
 - Hjælpe barnet videre til nærmeste udviklings zone
 - Møde børnene og deres familier åbent, imødekomende og anerkendende
 - I samarbejde med forældrene styrke barnets frustrationsrobustheds kompetence, så barnet får kendskab til egne følelser og sindsstemninger – ved at sætte ord på og afstemme os i forhold til barnets oplevelser
 - Stille krav i overensstemmelse med hvad barnet kan mestre, for at give succesoplevelser
 - Tage børnenes følelser alvorligt. Vise at det er i orden at være glad, ked af det, bange osv., samt hjælpe børnene med at sætte ord på følelser, så de opnår en større forståelse for sig selv og andre
 - Skabe rammer for at børn opnår lige muligheder i deres barndom
 - Støtte børnenes initiativer, vise dem at deres tanker og handlinger er vigtige, samt at deres ideer kan virkelig gøres
 - Inspirere børnene ved at gå foran og igangsætte lege og aktiviteter med udgangspunkt i børnene – deres interesser, fantasi og kreativitet
 - Kende barnets ressourcer, udfordringer, muligheder så vi kan samarbejde undervejs for at sikre, at barnet bliver mødt respektfuldt, så vi kan arbejde for barnets trivsel og udvikling
 - Give børnene mulighed for rum til leg, fordybelse, udforske verden og gå på opdagelse både sammen med de voksne, andre børn og på egen hånd, men med den sikkerhed at de voksne aldrig er længere væk, hvis man har brug for en hjælpende hånd
 - Vise empati, der skal være plads til knus og kram. Vi skal vise positive følelser og vise og fortælle at vi er glade for barnet
 -
-

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Udarbejde en årsplan med både struktureret lege og aktiviteter og med plads til børneinitierede lege og aktiviteter
 - Have fokus på dagligdagsrutiner og overgange
 - Være anerkendende og nærværende overfor børnene
 - Møde børnene hvor de er både aldersmæssigt og udviklingsmæssigt.
 - Tilpasse aktiviteter så alle så vidt muligt har lige deltagelses muligheder
 - Overskueliggøre hverdagen med fase rutiner, uden det skal hæmme spontaniteten
 - Følge børnenes spor
 - Arbejde i små grupper for bedre at favne det enkelte barn, tænkt ud fra alder, interesser, kompetencer, køn m.m. De små grupper giver mulighed for ro og tryghed, styrkelse af relationer uden mange forstyrrelser
-

Tegn på læring

Vi kan se tegn på læring når børnene:

- Er glade og trygge for at komme i institutionen
- Kan udsætte egne behov
- Kan give og modtage i interaktion med andre børn og voksne

- Deltager i og selv opsøger aktiviteter m.m.
 - Leger, fordyber sig udforsker deres omgivelser og går på opdagelse sammen med vennerne, de voksne og på egen hånd.
 - Honorerer de krav vi stiller og udfordrer sig selv
 - Udtrykker sig i hverdagen og i samlinger
 - Udtrykker deres følelser – har opøvet en frustrationsrobustheds kompetence
 - Tager initiativ til kontakt, leg og aktivitet
-

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Social udvikling udvikler sig i fællesskaber og gennem relationer til andre, for eksempel i venskaber, i leg og i gruppesammensætninger. Sociale relationer er en forudsætning for barnets trivsel og udvikling. Anerkendelse fra andre er en forudsætning for barnets eksistens som socialt individ. Barnet har brug for rammer, hvor det udvikler empati, tilknytningsrelationer og sociale færdigheder. En forudsætning for at børn kan udvikle evner inden for disse områder er, at de omgås voksne der har disse kompetencer og færdigheder.

Mål

Børnene skal:

- Sikres mulighed for at kunne indgå i en gruppe og blive en del af et forpligtende fællesskab
 - Lære at mærke egne grænser, og sige til og fra
 - Skal ses, høres og forstås
 - Lære at lytte aktivt til andre
 - Lære de sociale spilleregler
 - Have medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati
 - Have mulighed for at samarbejde og løse opgaver i fællesskab
 - Udvikle en samhørighed med andre og opleve en integration i det danske samfund
-

Metode

De voksne skal:

- Skabe rammerne så børnene oplever at høre til og være en del af et fællesskab i både voksen strukturerede aktiviteter som i børneinitierede leg og aktiviteter. Børn oplever vi tager del i mange forskellige fællesskaber i løbet af en dag, hvor der skal være plads til at støtte og guide ift. inklusion
- Skabe forudsigelighed og tryghed for børnene hvor de kan indgå i demokratiske processer, hvor de kan tage medejerskab, har medbestemmelse og kan bidrage til hverdagen
- Skabe læringsmiljøer, hvor børnene kan opbygge relationer, gode venskaber og udvikle sig socialt som fagligt
- Anerkende og sætte ord på børnenes følelser, så børnene får en forståelse for egne og andres handlinger, udsagn og følelser
- Forsøge at have større fokus på positive følelser, da vi tænker ”vi bliver hvad vi hører”
- støtte børnene i at komme igennem en konflikt for at øge deres robusthed, så de bedre kan rumme andre børn trods uenighed/konflikt og at kunne sige ”Pyt”
- støtte børn i at sige til og fra og om hvordan man positivt kan komme igennem en konflikt
- Se børns forskellighed som en ressource og bruge de enkle børns ressourcer i det pædagogiske arbejde
- Give børnene mulighed for at lære sociale spilleregler gennem leg og aktiviteter
- Give børnene mulighed for at have indflydelse på egen hverdag
- Give børnene valg som de kan honorere og som passer til barnets udvikling
- Lytte til børnene og hjælpe det til at argumenterer for deres meninger
- Sørge for at alle inkluderes i fællesskabet og værdsættes det, det enkelte barn bidrager med
- Inddrage og opmuntre børnene til aktiv deltagelse i beslutninger

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Inddrage børnene i dagens aktiviteter som ved samling med navnelege, hvor hvert enkelt barn kan byde ind med noget, turtagning i både aktiviteter og dialog, fortælle hvem vi mangler og hvorfor vi mon mangler dem.
- Ved måltider kan der være fælles dialog om madpakker og dagens aktiviteter og oplevelser
- Dele op i mindre grupper
- Give dem valg der tager udgangspunkt i alder og kompetencer
- I hverdagsrutiner og aktiviteter skal børnene vise hensyn og vente på tur, tilsidesætte egne behov for en stund

- Give børnene medbestemmelse hvor de får valget mellem to aktiviteter eller mellem en aktivitet eller fri leg
- Skabe rum uden indblanding af voksne

Tegn på læring

Vi kan se tegn på læring når børnene:

- Føler sig trygge, anerkendt og respekterede, da vil en udvikling af deres sociale kompetencer være en naturlig del af deres hverdag igennem leg og samvær med andre børn og voksne.
- Inviterer hinanden ind i en leg
- Accepterer hinandens forskellighed, danner relationer og venskaber
- Følger de sociale spilleregler, viser hensyn, kan turtagning, henter en voksen når det bliver svært eller andre har det svært, løser selv konflikter
- Kan sætte sig i en andens sted – kan være svært, hvor voksne skal italesætte det børnene oplever
- Bruger sproget til konfliktløsning

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Alle børn har et sprog og forsøger at udtrykke sig enten verbalt eller nonverbalt. Sproget spiller en vigtig og afgørende rolle for barnets trivsel. Det er af afgørende betydning, at barnet i dagligdagen har rig mulighed for at bruge og udvikle sproget. Barnet kan udtrykke sig gennem forskellige former for sprog: talesprog, skriftsprog, kropssprog og billedsprog. Igennem disse forskellige former for sprog, kan barnet dels udtrykke egne tanker, følelser, formulere sin undren og gennem egen forståelse af sproget lære at forstå andre mennesker.

Barnets sproglige udvikling foregår i det daglige samspil med andre børn og voksne.

Mål

Børnene skal:

- Have mulighed for at, udvikle deres talesproglige kompetencer, ordforråd og begreber, samt tidlige læse- og skriveforudsætninger gennem hverdags aktiviteter
- Udfordres til sproglig kreativitet, samt til udtrykke sig på mange forskellige måder og ved hjælp af forskellige kommunikationsmidler
- Udvikle en forståelse for, at sprog kan bruges i mange sammenhænge og er knyttet til den situation de er i.

Metode

De voksne skal:

- Være bevidst om at ord skaber virkelighed og forståelse af sig selv og hinanden
- Skabe et anerkendende stimulerende sprogmiljø med de voksne som rollemodeller
- Skal være opmærksomme på eget sprogbrug og benævne ting ved rette navn
- Tale med og ikke til børnene samt bruge understøttende sprogstrategier
- Tage børnene med i hverdagens gøremål og sætte ord på handlinger
- Lære børnene at lytte i grupper og samlinger – turtagning
- Sætte ord på handlinger, samt egne og andres tanker og følelser i alle hverdagsrutiner og i leg
- Give de børn der ikke formår at udtrykke sig verbalt, mulighed for at tilegne sig alternative kommunikationsformer, således at disse børn også får mulighed for at udtrykke deres tanker og følelser
- Være rollemodeller og være tydelig i dialogen med barnet
- Samtale i et tempo der er afpasset til barnet
- Præsenterer forældrene for hvordan de kan understøtte barnets sproglige udvikling

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Snakke med børnene, sætte ord på hverdagshandlinger i samling, ved måltider, i garderoben ved af- og påklædning, køkkenaktiviteter, dialogisk læsning, leg, sang og musik, motorisk udfoldelse samt oplevelser ud af huset
- Læse bøger og sætte ord på billeder og handlinger
- Fortælle historier, rim og remser, klappe rytmer, synge og bevæge os
- Styrke børnenes begrebsudvikling ved blandt andet at tage udgangspunkt i det de er optaget af

- Bruge sprogmaterialer til Sprogvurdering samt TRAS
- Samarbejds med PPR

Tegn på læring

Vi kan se tegn på læring når børnene:

- Bruger deres verbale og nonverbale sprog alt efter alder og udvikling til at udtrykke sig, kommunikere med hinanden og de voksne
- Tilegner sig nye ord
- Udviser glæde for sang, rim og remser, samt begynder at synge med og efter sige rim og remser
- Viser forståelse for hinandens signaler og verbale udsagn
- Begynder at være opmærksomme, kan koncentrere sig og fordybe sig ved højt læsning og dialogisk læsning
- Kan forstå en kollektiv besked. At børnene selv aktivt kommunikerer med andre børn og voksne

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børns kroppe og sanser bliver udviklet gennem fysiske udfordringer. Børnene skal sikres trygge, udfordrende og aktive miljøer. Børns kroppe og sansesystemer udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer samt kommunikation. Børns sansesystemer skal have rige udviklingsmuligheder ude som inde. Et vigtigt fundament for børns udvikling og selvforståelse er en god kropsbevidsthed. Børn skal have gode muligheder for at arbejde med kropsforståelse, ernæring, sundhed og hygiejn.

Leg er en afgørende faktor for en positiv udvikling af krop og sjæl.

Mål

Børnene skal:

- Have mulighed for at være i bevægelse og opleve glæde og begejstring ved brug af kroppen
- Udvikle tryghed ved egen krop, samt forståelse for kroppens reaktioner og få viden om og indsigt i kroppens funktion
- Sikre betingelser, der styrker børnenes fysiske sundhed, herunder forhold som ernæring, hygiejne og aktivitet

Metode

De voksne skal:

- Støtte og opmuntre børnene, således at hvert enkelt barn får mulighed for og lysten til fysiske udfordringer og dermed får udviklet deres kropsbevidsthed
- Være rollemodeller, være fysisk aktive og øve sig sammen med børnene og her vise glæde ved bevægelse
- Støtte børnene i at videre udvikle færdigheder i både leg og tilrettelagte aktiviteter
- Skabe aktiviteter som stimulerer børnenes sanser gennem brug af forskellig materialer og redskaber
- Gøre børnene fortrolige med de gældende kostråd gennem forskellige aktiviteter
- Introducere børnene til almene hygiejneregler, ved at vaske hænder i forbindelse med toiletbesøg, ved måltider, næsepudsning og lignende
- Aftale hvad er ok ift fysisk aktivitet hvor og hvornår

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Tilrettelægge motoriske aktiviteter, rytmik, sang og sanglege der stimulerer den kropslige udvikling ude som inde
- Indrette læringsmiljøer, så børnenes uanset funktionsniveau både ude og inde kan få forskellige kropslige udfordringer, både i leg og i tilrettelagte aktiviteter i salen, i "Abekatten", med redskaber til at lave udfordrende motorikbaner
- Give mulighed for stille lege og lege der kræver mindre fysisk udfoldelse og hvor der er plads til søvn og afslapning hvor barnet kan mærke sig selv
- Tale med børn og forældre om vigtigheden af sund kost, madpakke og søvn
- Tilrettelægge aktiviteter der understøtter den fin- og grovmotoriske udvikling med bla. klippe, klistre, tegne, puslespil, perler og tumle- og balancelege
- Opøve en selvhjulpenshed i garderoben
- Legepladsen indrettes til fysisk udfoldelse med mulighed for at styrke alle sanser

Tegn på læring

Vi kan se tegn på læring når børnene:

- Bøvler og begejstres
- Udfolder sig kropsligt og udviser glæde ved at bevæge sig ude som inde
- Begynder at opnå kendskab til egen krop og dens funktioner
- Viser interesse for sund kost og smager på nye ting når de får det tilbudt

- Deltager i daglige hygiejne som en naturlig del af de daglige rutiner

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnenes kompetencer indenfor natur og naturfænomener bliver udviklet gennem aktiv involvering i naturen. Børn skal opleve naturen. Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kognitiv og en kropslig dimension. Naturen giver æstetiske oplevelser, erfaring med naturkræfter og motorisk træning. Naturen udfordrer børn og stiller krav til børn og at acceptere naturens balance. Naturen vil som afsæt for aktiviteter om årstider, arter og livscyklus, styrke børnenes vigtige evne til at systematisere og kategorisere deres omverden. Mangedagede naturoplevelser udvikler børnenes forståelse og ansvarsfølelse for den

verden, de er en del af. Børn skal præsenteres for hvordan der kan spares på energien, samt hvordan vores affald kan sorteres.

Mål

Børnene skal:

- Lære naturens forunderlige verden at kende og blive tryk ved den
- Opleve naturen med alle sanser, finde glæde ved at være i naturen, og opleve den som kilde til rum for leg, oplevelser og udforskning.
- Tilegne sig mange forskellige erfaringer med natur, naturfænomener og miljø
- Opnå erfaring med årsag, virkning og sammenhæng
- Opleve naturen som en ressource og udvikle respekt og forståelse for den

Metode

De voksne skal:

- Færdes i naturen med lyst og entusiasme og med tøj der afspejler årstiden
- Sørge for at børnene har adgang til naturen i hver dag ved at gå på legepladsen, tage på ture og bruge vores nærmiljø med skov, kælkebakken, sø og å
- Skabe læringsrum som inspirerer til leg på legepladsen i al slags vejr
- Præsentere børnene for naturen og naturfænomener i nærmiljøet – skov, kælkebakken, sø og å
- Skabe mulighed for at børnene kan opleve og følge årstidernes skiften
- Skabe mulighed for at børnene kan lære at benytte naturens ressourcer, uden at udnutte dem
- Være rollemodel og udvise respekt og forståelse for naturen når vi færdes der med børnene

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Være ude på enten legepladsen eller på ture i nærmiljøet til skov, kælkebakke, sø og å
- Følge børnenes spor, deres naturlige nysgerrighed på naturen og alt det den rummer
- Lege kendskab til naturen og naturfænomener ind gennem lege og eksperimenter
- Følge naturen og naturfænomener i løbet af året
- Vise børnene de ressourcer som naturen rummer som bla. Legerum spisekammer m.m.
- Tale om hvordan man færdes i naturen, samt hvordan man behandler den og dens beboere

Tegn på læring

Vi kan se tegn på læring når børnene:

- Selv ytre ønske om at komme ud, både på legepladsen og på tur
- Selv begynder at komme med ønsker om hvor turen skal gå hen
- Går på opdagelse i naturen – både på legepladsen og på tur
- Fortæller om naturen og naturfænomener og/eller spørger ind til årstiderne
- Virker glade og begejstrede for at komme ud i naturen og for de opdagelser de sig der
- Ved noget om hvilke ressourcer naturen rummer som feks. Spisekammer, legerum osv.
- Udviser respekt og forståelse for naturen

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske læringsmål:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab

Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnenes kompetencer indenfor kulturelle udtryksformer og værdier bliver udviklet gennem udfordrende kulturelle aktiviteter. Viden om forskellige kulturelle udtryksformer er vigtige forudsætninger for et rigt og nuanceret liv. Kulturelle oplevelser medvirker ved udvikling af personlig og social identitet. Det er i mødet med den anderledes og i anerkendelsen af andre, at vi får mulighed for at erkende vores eget ståsted og udviklingsmuligheder. Børnenes blikke er sensitive og lystfulde. Det må respekteres for at kunne inspirere og berige børns udvikling af kulturelle udtryksformer. Børn skal derfor møde pædagogisk personale, der er bevidste om deres rolle som kulturformidler.

Mål

Børnene skal:

- Opleve at det er ok at være den man er og dermed også forskellig
- Vægte de danske traditioner og normer ved feks. Påskefrokost, julegaver, julegudstjeneste, julefrokost, fastelavn
- At det er rart at komme i institutionen
- Stimuleres til at finde glæden ved kunst og kultur

- Have adgang til materialer, redskaber og moderne medier, herunder IT, som kan bruges i forbindelse med oplevelser og skabende kulturelle aktiviteter.
- Møde pædagogisk personale, der selv er aktive kulturbrugere og som støtter børn i at eksperimentere med at øve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer

Metode

De voksne skal:

- Italesætte forskelligheden og dermed være med til at skabe en bevidsthed om, at der er flere forskellige kulturer, normer, værdier, traditioner og kompetencer
- Sørge for at processen omkring aktiviteter skal foregå i en rar atmosfære og at det er overskueligt at være en del af feks ved oprydning, borddækning, skabe hygge i huset og altid italesætte ting positivt
- Sørge for at kunst er til stede i institutionen
- Præsentere børnene for forskellig kultur
- Have fokus og være nysgerrige på den kulturelle mangfoldighed der er i vores institution og se dets styrker
- Følge årets traditioner og fejrer højtider og mærkedage
- Prioritere at der skal være let adgang til forskellige materialer og redskaber og at børnene får kendskab til forskellige udtryksformer
- Være bevidste om deres rolle som kulturformidlere
- Bryde daglige rutiner med særlige kulturelle oplevelser og ved at benytte lokale og andre kulturelle tilbud

Aktiviteter

Det vil vi gøre ved at:

- Ud stille kunst og kultur i institutionen – både børnenes og andres
- Tilbyde aktiviteter som styrker fællesskabet
- Pynte op med børnenes egne kreationer ved højtider
- Give børnene og deres familier mulighed for at byde ind med kulturelle input fra eget hjem/land med f.eks. mad, sang, musik, leg eller andet
- Skabe læringsrum der indeholder forskellige tilgange til materialer, bøger, spil, konstruktionsleggetøj m.m.
- Tage på tur i lokalmiljøet, feks. Følge den Grønne Korridor med alt hvad den rute indeholder, Kong Hans´ bro, museer, bruge musikskolen, besøge biblioteket, teater og musik arrangementer på skole og bibliotek osv
- Lave tegninger, plancher og tage billeder af aktiviteter, arrangementer, ture eller oplevelser vi har haft

Tegn på læring når børnene:

- Er nysgerrige på hinanden og udviser forståelse for, at vi alle er forskellige
- Ser frem til traditionerne og vi kan fornemme, at de med glæde kan huske dem fra år til år
- Efterspørger ture ud af huset
- Har lyst til at fortælle om deres oplevelser og at oplevelserne bliver inddraget i deres egen leg
- Glædes og forundres ved udstillinger i huset, selv beder om at ud stille deres værker og stolte selv vil vise det frem.

- Selv efterspørger at ville lave forskellige kreative aktiviteter og beder om materialer og redskaber frem feks. Naturkassen, sanghæfter, malegrej osv.
- Er nysgerrige på processen og tager ejerskab overfor eventuelle produkter
- Har lyst til at skabe noget og har lyst til at vise det frem

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen, løbende forholder sig reflektivt til hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet.
- Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Hos os skal vi dagligt reflektere over egen pædagogiske praksis.

Vi øver os i at reflektere over egen praksis. Vi vil skabe rum, hvor det er legalt og trygt, at dele det der er svært og det man har brug for sparring og hjælp til. Vi skal understøtte hinanden og forstørre det der lykkes og bruge af hinandens erfaringer

SMTTE-modellen bruges ved fokusområder, hvor vi reflekterer over egen handling, pædagogisk praksis og læringsmiljøet. Den drøftes på personale- og stuemøder og på bestyrelsesmøder.

Både til personale- og stuemøder kan vi reflektere over samspillet mellem børnene, deres trivsel, udvikling, læring og dannelse. Her samler vi op justerer på egen praksis

Vi kan dokumentere via billeder, børnenes udstillinger, ophæng af materialer som relaterer til det pågældende tema eller slutprodukt.

